

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
**SINDIKAT ZDRAVSTVA IN SOCIALNEGA SKRBTVA
SLOVENIJE**

Sindikata reševalne službe slovenske Istre ZD Izola

Datum: 14.12.2020

- **Občina Izola, župan Danilo Markočič**
Po e pošti: posta.oizola@izola.si
- **Svet zavoda ZD Izola, predsednik Aleš Bohinec,**
Po e pošti:
ales.bohinec@gmail.com
- **Ministrstvo za zdravje, minister Tomaž Gantar,**
Po e pošti: gp.mz@gov.si
- **Sektor za razvoj in organizacijo zdravstvenega varstva, vodja Luka Vidmar**
Po e pošti: Luka.Vidmar1@gov.si
- **ZZZS, direktor Marijan Sušelj**
Po e pošti: direkcija@zzzs.si
- **ZZZS, vodja-direktorica območne enote Koper Damjana Jelačin Ivanovič**
Po e pošti: damjana.jelacin@zzzs.si

Zadeva: **Javni poziv k rešitvi problematike izvajanja nujnih reševalnih prevozov v slovenski Istri**

Spoštovani.

Sem predstavnik sindikata Reševalcev slovenske Istre v ZD Izola. Sindikat smo ustanovili v letu 2019 zaradi težav in razmer, ki so se z leti nabirale in se jih ni dalo rešiti oziroma za reševanje katerih ni posluha. Izpostavili bi nekaj težav s katerimi se soočamo že dalj časa na naši reševalni službi in se nanašajo predvsem na **izvajanje nujnih reševalnih prevozov na našem območju**. Ker so se te težave v času epidemije samo še povečale, **pritiski ter obremenitve na zaposlene pa postali nevzdržni**, se na vse pristojne obračamo tudi preko javnega poziva.

Za lažje razumevanje še pomen kratic, ki se v nadaljevanju pojavljajo:

- NRV - nujno reševalno vozilo (namenjeno nujnim prevozom)
- RV - reševalno vozilo (namenjeno nenujnim reševalnim prevozom).

Znano je, da se delež starejših prebivalcev z leti povečuje. Spremembe v demografski sestavi prebivalstva vplivajo tudi na naše delo, ki se odražajo v povečanem obsegu dela. Dejstvo je, da starejša populacija pogostejše zboleva, odstotek kroničnih bolnikov narašča, pogostejše so kontrole in zdravstveni pregledi pri specialistih. Vse več je nepokretnih ali težje pokretnih pacientov, ki zaradi svojega osebnega zdravstvenega stanja ne morejo k zdravniku z osebnim ali javnim prevozom. Tu pa kot pomoč nastopimo mi – reševalci. Na tem mestu je potrebno poudariti, da nam dela ni težko opravljati, težava se pojavi, ker je dela preveč in presega naše zmožnosti.

Ne redko se zgodi, da vozili, ki sta namenjeni nujnim prevozom (v nadaljevanju NRV1 in NRV2), v eni izmeni opravita po 12 in več prevozov (večji delež predstavljajo nenujni prevozi v povprečju na eno izmeno). Vodilnim smo že večkrat omenili, da bi bilo, glede na povečan obseg prevozov, nujno potrebno vzpostaviti še **dodatne ekipe na Obali**. Trenutno v dnevni izmeni delujeta dve NRV ekipi

(NRV1 6.30h-18.30h, NRV2 7.30 - 19.30), RV1 (6.30h-14.30h) ter RV2 (13.30h-21.30h). V nočni izmeni pa samo ena ekipa NRV NOČ (19h-7h). Težave imamo predvsem **med tednom, kadar je sanitetnih in nenujnih prevozov po Sloveniji ter nenujnih prevozov (kontrol) na obali več kot je razpoložljivih ekip.**

V takšnem primeru se dostikrat zgodi, da ekipa RV1 takoj zjutraj odide v Ljubljano, PB Idrija, Sežano ipd., **na Obali pa ostaneta samo dve NRV ekipi, ki opravljata tako nujne, kakor nenujne prevoze. Ne malokrat se zgodi, da sta NRV ekipi zasedeni z nenujnimi prevozi, kar posledično privede do tega, da morebitni nujni primeri, ko so ogrožena življenja, čakajo na prevoz.** V težavah so velikokrat naši dispečerji. Oni so tisti, ki prevzemajo in oddajajo prevoze ekipam na terenu. Dispečerjem se intervencije in prevozi kopičijo, svojci, pacienti in pa zdravniki nanje pritiskajo, saj smatrajo, da že predolgo čakajo na prevoz. To za dispečerja predstavlja izjemen stres in odgovornost ter jih postavlja v nezavidljiv položaj. Med drugim imajo dispečerji navodilo, da morajo vse sprejete prevoze predati naprej dnevnim ekipam (nujne in nenujne), kar pomeni da dnevne ekipe velikokrat delajo nadure. In kljub vloženemu trudu dnevnih ekip in dispečerja ostanejo prevozi za nočno izmeno.

Težave se pojavljajo tudi v primerih nujnih premestitev v Ljubljano ali pa nujne hospitalizacije v PB Idrija (odsotnost NRV2 ekipe tudi za več kot 3h), takrat ostane na razpolago samo še ekipa NRV1. Večkrat se zgodi, da mora kljub nujnemu prevozu (denimo v Ljubljana Polje ali PB Idrija) ekipa čakati, da dežurni psihiater pacienta pregleda, še le zatem nam dovolijo, da zapustimo bolnišnico - to lahko podaljša čas prevoza tudi do 30 minut in več. Kot se opaža, je lahko takšnih prevozov v enem dnevu tudi več. Poudariti moramo še, da naša enota pokriva obalo tudi, ko Prehospitalna enota Obala opravlja nujni transport v Ljubljano. **Takrat naša NRV ekipa z A1 ekipami vseh treh občin pokrivajo obalo. Takrat bi morale naše nujno reševalno vozilo in naša NRV ekipa biti v bazi in bi morala biti za nujne primere na razpolago takoj. A tudi takrat ko gre PHE v Ljubljano naše vozilo opravlja nenujne prevoze. Torej v tem primeru reševalnega vozila, ki bi bil takoj na voljo npr. v primeru hude prometne nesreče (v skladu z vsemi predpisi in protokoli to pomeni izvoz vozila v 1 minuti) na našem območju ni.**

Glede na bližino Splošne bolnišnice Izola in Ortopedske bolnišnice Valdoltra imamo tudi veliko število prevozov v druge zdravstvene ustanove kot npr. Bolnišnica Sežana, Splošna bolnišnica Nova Gorica, Univerzitetni klinični center Ljubljana ter veliko prevozov v razna zdravilišča (Terme Dobrna, Thermana Laško, itd.). Kadar gre za takšne prevoze, se delo težko razporedi in uskladi na način, da ne bi na Obali ostali samo ekipi NRV in pri tem opravljali preostanek nenujnih prevozov. Vedno več je dni, ko sta ekipi NRV sami na Obali.

Naj se dotaknemo še nočne izmene. Trenutno imamo ponoči eno NRV ekipo, ki naj bi delala **samo nujne reševalne prevoze**, a pri nas, žal, ni tako. NRV ekipa izvaja tudi nenujne reševalne prevoze, tudi tiste, ki so daljši (Pivka, Postojna, Ilirska Bistrica, Sežana, ipd.), **saj RV ekipe ponoči nimamo.** Velikokrat imamo ponoči tudi premestitve v UKC Ljubljana in nujne hospitalizacije v PB Idrija. Naj poudarimo, da celo nočna NRV ekipa vozi paciente iz oddelkov na dom, ker so prevozi ostali od dnevne ekipe, saj vsega naročenega niso zmogle odpeljati. Ob tem smo reševalci tisti, ki smo deležni nezadovoljstva svojcev in uporabnikov, ki upravičeno opozarjajo, da je takšno premeščanje v nočnih urah nehumano. Ne zdi se nam prav, ne do svojcev, ne do samega pacienta in do nas samih, da vozimo odpuste iz bolnišničnih oddelkov ob takih urah domov.

Zato smo že večkrat pozvali vodstvo k uvedbi **dodatne nočne ekipe**. Vse prevečkrat se zgodi, da smo pri takšnem obsegu dela delavci izčrpani, nezadovoljni. Dela je vedno več, delavcev pa vedno manj. Pogosti so tudi bolniški staleži, ki so posledica preobremenjenosti in izgorelosti. Odmori so v delovnih izmenah, razen kosila, pogosto odvzeti. Časa za temeljito oskrbo vozila po intervencijah je dostikrat premalo.

Dodatna težava je nastala med epidemijo, ko mora naša enota dodatno zagotavljati še COVID vozilo, ki naj bi bilo na razpolago dispečerskemu centru Maribor, ter veliko število prevozov COVID pozitivnih. Že tako ne zmoremo zagotovi oziroma opraviti vseh prevozov ker imamo premalo ekip, moramo s trenutni kadrom zgotoviti še dodatno ekipo.

Prizadevamo si, da bi na RSSI **vzpostavili dodatne ekipe, ki bi razbremenila oziroma deloma olajšala trenutno stanje nenujnih prevozov.** Da bi delo lahko normalno potekalo, bi poleg

trenutnih ekip potrebovali še vsaj 2 NRV ekipi in 2 do 3 RV ekipe, ki bi delale samo na obali in reševale nenujne prevoze. Trenutno imamo s strani ZZZS priznано: 1,75 NRV tima (to pomeni 2 ekipe NRV čez dan, 1 NRV ekipo ponoči in 1/2 ekipe oziroma tehnika, ki je razporejen kot voznik na CUSu-SB Izola ponoči) 3,59 RV tima (to pomeni 3 ekipe in 1/2 za izvajanje nenujnih prevozov).

Predlogi za povečanje timov so bili vsako leto zavrženi s strani ZZZS in do širitve programa ni prišlo. Da bi lahko normalno delovali bi potrebovali povečanje timov na: NRV iz 1,75 tima na vsaj 2,75, RV iz 3,59 tima na vsaj 5 timov RV.

Prizadevamo si pacientom nuditi čim boljšo oskrbo, zato si želimo dodatne dnevne in nočne ekipe, novih sodelavcev, dodatne opreme in vozil. Zavedamo se, da v našem zdravstvenem zavodu nimamo neskončnega finančnega fonda in da so finančna sredstva precej omejena. Ravno zaradi tega, si zavod ne more brez dodatne finančne injekcije privoščiti vzpostavitve dodatnih ekip. To bi lahko storili le z povečanjem kvote timov s strani Ministrstva za zdravje oziroma ZZZS.

Naše težave smo predstavili tako na Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije dne 6.2.2020, Ministrstvu za zdravje dne 14.9.2020, ravno tako je z težave s katerimi se ukvarjamo obveščena tudi ZZZS. Ravno tako smo prejeli dopis s strani ministrstva, citiram:

»Stališče ministrstva glede posredovanega vprašanja je podobno vašemu razmišljanju v dopisu. Zaradi zagotavljanja optimalnega delovanja sistema NMP ni dopustno nenamensko izrabljanje virov ali konkretno izvajanje nenujnih prevozov z ekipo, ki je v sistem NMP vstavljena za izvajanje nujnih prevozov pacientov. Ekipa za izvajanje nujnih reševalnih prevozov so namreč en od najpomembnejših gradnikov sistema NMP in s svojo mrežo zagotavljajo varnost po celotnem ozemlju države.

Podali smo zahtevo/prijavo po **izrednem nadzoru MZ glede izvajanja NMP**, vendar se v skoraj letu dni ni zgodilo nič.

Zavedamo se da smo sredi epidemije, vendar ravno zato opozarjamo, **da našega delo tako enostavno več ne moremo kvalitetno opravljati, predvsem pa ne varno za naše uporabnike. Ureditev nujnih reševalnih prevozov, za izvajanje zgolj nujnih prevozov v slovenski Istri je nujna in jo je treba urediti, kar je odgovornost našega ustanovitelja in financerja. In od pristojnih pričakujemo ukrepanje.**

Saša Crnalič l.r.
Predsednik sindikata reševalne službe slovenske Istre ZD Izola
(kontakt: 041 337 690)

- V vednost:
- direktor ZD Izola
 - medijem

